

PEDAGOGISK KARTLÄGGNING
"-lär känna eleven och elevens skolsituation-"

Bakgrundsinformation

Pedagogisk kartläggning är ett steg i arbetet för att säkerställa att varje barn/elev får det stöd som de behöver för att utvecklas mot de uppställda målen. Pedagogisk kartläggning är det analysarbete som kommer före ett åtgärdsprogram och de beslut om åtgärder utifrån behov man där kommer fram till. Pedagogisk kartläggning är ett strukturerat sätt att samla information och göra en analys inför beslut om åtgärder för en elev i behov av särskilt stöd. Rektor ansvarar för att en kartläggning görs när signaler finns om att en elev kan vara i behov av särskilda stödåtgärder. Kartläggningen ska göras på individ-, grupp- och organisationsnivå och syftar till att ge en bild av det pedagogiska sammanhang som eleven befinner sig i. Svårigheter i skolan ska inte endast ses som ett individuellt problem, även lärandemiljö och organisation måste granskas och eventuellt åtgärdas när en elevs skolsvårigheter ska lösas.

Rubrikerna nedan är tänkta att vara "ett stöd för tanken". Alla rubriker kommer troligen inte att vara aktuella för alla barn. Där man behöver göra djupare kartläggning/utredning gör man det och där rubriken inte är relevant hoppar man över den.

Skriv gärna i löpande text.

1. Faktauppgifter

- Elevens namn och födelsedata
- Skola och klass
- Klasslärare/mentor
- Ansvariga för kartläggningen
- När är kartläggningen gjord

2. Kort om elevens bakgrund

- Tidigare skolgång, eventuella skolbyten
- Tidigare stöd, åtgärder, utredningar
- Annat

3. Elevens starka sidor. Vad är eleven bra på?

- Förmågor
- Positiva egenskaper
- Intressen
- Relationer
- Annat

4. Vad är positivt i elevens nuvarande situation? Hur får eleven visa sina starka sidor?

- I vilka situationer och sammanhang/under vilka förutsättningar lyckas eleven allra bäst? När fungerar det bra?
- Får eleven beröm och uppmuntran? Hur?
- Är kraven anpassade till elevens förmåga?
- Hur är pedagogernas förväntningar på eleven?
- Trivs barnet/eleven med aktiviteter, arbete, kamrater, lärare, skolmiljö?
- Vad kan vara utgångspunkt för ev. åtgärder/insatser?

5. Hur skapas motivation för skolarbetet?

- Utgår man från elevens starka sidor?
- Vad motiverar eleven?
- Knyts stoffet till elevens intressen?
- Tas tidigare kunskaper och färdigheter till vara?

6. Huvudsakliga problem

- Beskriv den huvudsakliga/centrala problematiken

7. Kunskaper – färdigheter.

- Elevens prestationer i förhållande till målen i läroplan och kursplaner
Ev. kartläggning med diagnostiska prov, läs- och skrivutredning etc.
- Matematisk förmåga
- Läs- och skrivförmåga
- Kunskapsluckor, färdighetsbrister
- Annat hemspråk

8. Arbetsätt

- Arbetstakt
- Uthållighet
- Kreativitet
- Noggrannhet
- Självständighet
- Starkaste inlärningskanal (visuell? auditiv?)
- Hur fungerar hemuppgifter och läxor?

9. Uppmärksamhet/koncentration och exekutiv förmåga

- Koncentrationsförmåga
- Disträherbarhet
- Byta fokus, växla fokus. Byta fokus när det behövs. Kunna återgå till det man höll på med efter avbrott/distraktion. Klara övergångar mellan aktiviteter
- Uppmärksamhet över tid, uthållighet

- Behov av variation för att hålla kvar uppmärksamheten
- Motivationsstyrd- svår motiverad för ”tråkiga” saker
- Förmåga komma igång med saker, ”startmotor”
- Utföra/fortsätta med och avsluta en uppgift
- Strukturera/planera/organisera
- Problemlösningsförmåga, förmåga hitta strategier
- Förmåga att använda sina erfarenheter. Förmåga använda sig av gamla kunskaper i ny liknande situation
- Förmåga ta instruktioner muntligt och skriftligt (enskilt och i grupp),
- Aktivitetsnivå, aktivitetsgrad. Vakenhetsgrad. Överaktivitet/underaktivitet. Passivitet. Impulsivitet. Dygnsrytm.
- Impulskontroll
- Flexibilitet, förmåga att variera sitt beteende
- Fastnar i rutiner, stereotypa beteenden
- Förmåga att reflektera över sitt eget tänkande och handlande

10. Tidsuppfattning

- ”Känsla för tid”, hur uppfattar barnet/eleven tid och förhåller sig till den t.ex. vid planering?

11. Minnesförmåga

Långtidsminne, korttidsminne och arbetsminne

- Komma ihåg instruktioner
- Komma ihåg muntlig information
- Komma ihåg skriftlig informationen
- Komma ihåg visuell information som bilder
- Komma ihåg faktakunskaper, skolkunskaper
- Komma ihåg personer, namn, platser
- Komma ihåg det han/hon själv utför
- Komma ihåg vad som hänt för en vecka sedan, en månad sedan etc.
- Lätt eller svårt att lära sig utantill
- Lär sig lätt men glömmer fort
- Lär sig långsamt och befäster kunskapen

12. Perception- över- och underkänslighet

(perception=förmågan att ta emot, organisera och tolka sina sinnesintryck)

- Visuell (t.ex. svårt att hitta, se skillnader på figurer och former)
- Auditiv (t.ex. störs av ovidkommande hörselintryck, känslig för starka ljud)
- Taktil (t.ex. tål extrem värme eller kyla, reagerar för kläder som sitter åt, reagerar på att någon kommer för nära)
- Kinestetisk (t.ex. stöter emot, slår omkull, är hårdhänt), känna till kroppsdelars namn, härma kropps rörelser
- Vestibulärt (säker/osäker i balans, säker/osäker för höjdupplevelse, överkänslighet för svängningar och/eller rotationer, ex. gung- och snurrek, kullerbytta)

13. Tal, språk och kommunikation

- Vilja till och behov av språkligt samspel
- Förmåga att avläsa och använda språket relevant i olika situationer.
- Modersmål

Språket IN

- Förstår ord, begrepp och språkliga instruktioner
- Grammatisk förståelse
- Hör skillnad på olika ljud samt språkljud
- Tolkar kroppsspråk, mimik och tonfall
- Förstår och följer verbala instruktioner i flera led

- Språklig medvetenhet
- Läsutveckling
- Läser ”mellan raderna” förstår skämt

Språket UT

- Ordförråd
- Meningsbyggnad
- Munmotorik, artikulation och uttal
- Uttrycker sig även med kroppsspråk, mimik och tonfall
- Uttrycksförmåga, t.ex. förmåga att återge en egen upplevd händelse så att mottagaren förstår. Hitta ord, grammatik.
- Språklig medvetenhet
- Skrivutveckling
- Förmåga att uttrycka sig och kommunicera i skrift

14. Emotionell förmåga

- Självbild, självförtroende, självkänedom, självtillit. Tro på sin förmåga, tro sig vara omtyckt, törs vara/göra annorlunda, kan hävda sig i grupp, klarar motgångar, tar eget ansvar, blyg och osäker, osjälvständig, realistisk självuppfattning, medvetenhet om egna styrkor och svårigheter, har egna förslag till åtgärder?
- Hur uttrycker barnet/eleven sin vilja i förhållande till vad som är adekvat för åldern?
- Hur beroende eller självständigt är barnet/eleven för sin ålder?
- Hur är tilliten till vuxna och andra jämnåriga?
- Hur reagerar barnet på besvikelser och motgångar?
- Kan behovet av omedelbar behovstillfredsställelse skjutas upp?
- Kan barnet/eleven behärska sina impulser i olika situationer i förhållande till vad som är adekvat för åldern?
- Reaktion på förändringar, nya saker, oväntade händelser?

15. Social förmåga

- Förmåga till och intresse för att ta kontakt med andra barn/vuxna?
- Förstår och kan tyda olika signaler, gester, tonfall, kroppsspråk?
- Ger och tar i kontakten med andra, är ”adekvat i kontakten”, öppen men inte distanslös? Förmåga till ömsesidighet? Förstå andras perspektiv?
- Förmåga hävda sig i grupp, ta initiativ i grupp?

- Klarar att följa och förstå regler och instruktioner som att vänta på sin tur, ”lyssna in”, låta andra komma till tals, följa regler t.ex. i spel, vad som är tillåtet och inte?
- Har barnet/eleven kamrater? Bästis eller nära kamrat?
- Hur ser kamratrelationerna ut? Vilka lekar/samvaro?
- Initiativförmåga i lek, förmåga till lek och lekutveckling, typ av lek (ensamlek, bredvidlek, rollek)?
- Förmåga till samarbete, arbete i grupp? Arbetar helst ensam?

16. Motorik

Grovmotorik:

- Balans, rörelser, rörelsemönster
- Koordinationsförmåga. Klumpighet.
- Kroppsuppfattning
- Motorisk planering
- Förmåga växla tempo
- Styrka

Finmotorik:

- Klippa, klistra, rita, måla, skriva
- Öga-hand-koordination
- Höger-vänsterhänt

17. Elevens fysiska status

- Syn
- Hörsel
- Kan någon fysisk nedsättning påverka skolsituationen?

18. Hur är undervisningen och ”lärandemiljön” upplagd?

- Utgår undervisningen från elevernas faktiska kunskapsnivå?
- Finns det lämpliga läro- och hjälpmedel?
- Får eleven lagom svåra uppgifter?
- Är arbetspassen och rasterna lagom långa utifrån elevens förutsättningar?
- Vuxennärvaro, även på ”fri tid” som raster?
- Hur ser dagsrytm och struktur ut?
- Får eleven tydliga svar på frågorna: *Vad ska jag göra? Var ska jag vara? Hur ska jag göra? Vem ska jag vara med? När ska jag göra det? Hur länge ska jag göra det? Varför ska jag göra det? Vad händer sedan?*
- Hur ser ”lärandemiljön” ut under lektioner, raster, fri aktivitet/lek etc? Hur fungerar det?
- Behöver eleven ”struktur” även vid fri aktivitet? Hur har man ordnat det?
- Vad är viktigt att tänka på i mötet mellan barnet och verksamheten?
- Gruppens/klassens arbetsformer?
- Hur är barn-/elevgruppen sammansatt?
- Vad utmärker klimatet i klassen
- Hur bemöter barn/elever och vuxna varandra?

- Vilket förhållningssätt råder?

19. Hur individualiseras undervisningen?

- Utgår undervisningen från elevens förutsättningar, behov och förmågor?
- Vilken/vilka arbetsformer föredrar eleven?
- Finns det tillräckligt med tid för individuellt arbete?
- Stöd om eleven misslyckats?
- Tillräcklig uppmärksamhet från lärarna?
- Känner eleven till målsättningen med arbetsuppgifterna?
- Hur organiseras gruppens arbete, utifrån individens behov?
- I vilken/vilka situationer behöver barnet/eleven stöd under dagen?
- Hur är stödet utformat?
- Finns kompensatoriska hjälpmedel (t.ex. avskild arbetsplats, arbetsschema, extra bok hemma, dator etc.)

20. Hur ser samarbetet mellan eleverna ut?

- Utnyttjas naturliga tillfällen till samarbete?
- Hur fördelas arbetsuppgifterna mellan eleverna?
- Hur bildas arbetsgrupper i klassen?
- Hur löses konflikter vid arbete eller lek i grupp?
- Hur är elevens egen inställning till samarbete i grupp?
- Finns vuxna närvarande i eventuella ”kritiska situationer”?

21. Elevens relation till familj/föräldrar (er upplevelse)

- God kontakt med båda föräldrarna?
- Stöd och uppmuntran från föräldrarna?
- Är enda barnet, har syskon etc.?

22. Hur fungerar samarbetet hem – skola?

- Hur fungerar kontakten och kommunikationen mellan hemmet och skolan?
- Vilka är föräldrarnas förväntningar på barnet?
- Vilka förväntningar har föräldrarna på skolan?

23. Är eleven medveten om sin skolsituation?

- Är eleven tillfrågad om sin syn på skolsituationen?
- Tycker han/hon att något behöver förbättras eller förändras?
- Har eleven själv fått komma med synpunkter på sitt behov av stöd? Har man testat eventuella förslag?
- Är eleven medveten om vad han/hon behöver förbättra?

- Får eleven hjälp med att förbättra sina resultat och relationer?
- Vill eleven själv planera och ta ansvar?

24. Behöver elevens skolsituation ändras? I så fall hur?

25. Annat? Lägg till andra rubriker och teman om det behövs.